

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาแต่ละภาษามีระบบที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง¹ ทั้งด้านเสียงและโครงสร้าง ถ้านำลักษณะเหล่านี้มาเปรียบเทียบกันอย่างมีหลักเกณฑ์ระหว่าง 2 ภาษา โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศกับภาษาของผู้เรียน จะทำให้ผู้ศึกษาทราบว่า ลักษณะใดบ้างที่คล้ายคลึงกัน ลักษณะใดที่แตกต่างกัน หรือลักษณะใดที่ภาษาหนึ่งมีแต่อีกภาษาหนึ่งไม่มี ลักษณะที่คล้ายคลึงกันนั้นนักเรียนก็จะเรียนได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะสามารถเชื่อมโยงจากภาษาของตนไปสู่สิ่งที่จะเรียนในภาษาต่างประเทศ ส่วนลักษณะที่แตกต่างกัน หรือลักษณะที่ภาษาหนึ่งมีแต่อีกภาษาหนึ่งไม่มี ก็อาจจะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียน ดังนั้น จากการเปรียบเทียบลักษณะของภาษาทำให้เราสามารถทำนายได้ว่า สิ่งใดที่เป็นปัญหาต่อนักเรียนในภาษาต่างประเทศ ซึ่งควรที่จะให้ความสนใจและใช้เวลาส่วนมากไปในการเน้นการฝึกเพื่อแก้สิ่งที่เป็นปัญหาเหล่านั้น

ประโยคคำถามนี้ว่าเป็นโครงสร้างที่สำคัญแบบหนึ่ง จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนไทย พบว่า นักเรียนมักจะใช้ประโยคคำถามภาษาอังกฤษทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนผิดเสมอ ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยใคร่ที่จะได้ศึกษาถึงปัญหาที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดนั้น ๆ โดยอาศัยการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะประโยคคำถามภาษาอังกฤษและภาษาไทยตามวิธีการทางภาษาศาสตร์

¹Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1945),

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะประโยคคำถามภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับประโยคคำถามภาษาไทย โดยพิจารณาลักษณะสำคัญที่แสดงรูปประโยคคำถามในแต่ละภาษา เช่น การเรียงลำดับคำ (word order) การสอดคล้องกันของประธานกับกริยาซึ่งพิจารณาจากการเติมวิภक्तिปัจจัย (inflections) ที่กริยา เสียงทอดท้ายประโยค (Terminal Contours) เครื่องหมาย (Punctuations) และข้อสังเกตอื่น ๆ ของประโยคคำถามแต่ละชนิด

2. นำผลจากการเปรียบเทียบมาวิเคราะห์สิ่งที่น่าสนใจจะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไทยในการเรียนเรื่องประโยคคำถามภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะศึกษาว่า ประโยคแบบใดมีปัญหาในการเรียนมากน้อยตามลำดับ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคคำถามภาษาไทย

ได้มีผู้ศึกษาประโยคคำถามในภาษาไทยโดยพิจารณารูปของคำที่ใช้ในประโยคคำถามนั้น ๆ แล้วเรียกชื่อตามหน้าที่ของคำโดยจัดเป็นกลุ่ม แต่การเรียกชื่อกลุ่มแตกต่างกันไป เช่น

พระยาอุปกิตศิลปสาร² ได้จัดคำแสดงคำถามเป็น 3 กลุ่ม คือ คำ ใคร อะไร ไหน เป็นสรรพนามเรียกว่า ปจฉาสรรพนาม คำ ใด ใย³ ทำไม ก็ อย่างไร เหตุไร อันใด⁴ อันใด⁵ ไหม รวมทั้ง อะไร ไหน ที่ใช้ประกอบนาม เป็น

²พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2499), หน้า 37, 53-54, 107.

^{3,4,5}คำเหล่านี้ส่วนมากใช้ในคำประพันธ์.

คำวิเศษณ์ เรียกว่า ปลุจจำวิเศษณ์ ส่วนคำ หรือ หรือไม่ จัดเป็นคำสันธาน ประเภท
เชื่อมความที่ให้เลือกในความถาม

ริชาร์ด บี นอสส์⁶ (Richard B. Noss) ได้จัดคำเป็นกลุ่มเช่นเดียวกัน แต่
ใช้ชื่อกลุ่มเป็นภาษาอังกฤษ เช่น ไหม หรือ เป็น Sentence Particles ทำไม
อย่างไร เมื่อไร ที่ไหน เท่าไร เป็น Complementives ใคร อะไร เป็น
General Pronouns และ กี่ เป็น Partitive Numerals

แต่ บรรจบ พันธุเมธา⁷ พิจารณาว่า ประโยคคำถามจะต้องมีคำซึ่งแสดงคำถาม
และถือว่าคำเหล่านี้เป็นคำวิเศษณ์ทั้งหมด เช่น ใคร อะไร เมื่อไร อย่างไร หรือ
หรือไม่

วิจินต์ ภาณุพงศ์⁸ (Vichin Panupong) ได้ศึกษาลักษณะไวยากรณ์ไทยตาม
ทฤษฎีโครงสร้าง โดยใช้กรอบประโยคทดสอบคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยค และได้จัด
คำ ยังไฉ เท่าไร เป็นกริยาวิเศษณ์ หรือ หรือ เป็นคำลงท้าย กี่ เป็นคำบอก
จำนวนนับ ไหน เป็นคำบอกกำหนด และ เมื่อไร จัดเป็นคำบอกเวลา

⁶Richard B. Noss, Thai Reference Grammar (Washington,
D.C.: U.S. Government Printing Office, 1964), pp. 205-207,
95-96, 101-112, 82-85.

⁷บรรจบ พันธุเมธา, ลักษณะภาษาไทย (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514),
หน้า 136-137.

⁸Vichin Panupong, Inter - Sentence Relations in Modern
Conversational Thai (Bangkok: The Siam Society, 1970),
pp. 241-358.

สายสวาท อินทิแสน⁹ ได้วิเคราะห์ประโยคคำถามคำตอบที่ใช้พูดกันในภาษาไทย โดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างเช่นเดียวกับวจินันท์ ภาณุพงศ์ และได้จัดประโยคคำถามในภาษาไทย ออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ใช้คำลงท้ายแสดงคำถาม ซึ่งจะมีคำตอบเป็นการตอบรับ หรือปฏิเสธ ได้แก่ประโยคคำถามที่ใช้ ไหม หรือ ใช่ไหม จริงไหม ถูกไหม หรือ ยัง หรือ เปล่า กับคำถามที่ใช้คำแสดงคำถาม ได้แก่ ใคร อะไร ไหน เท่าไร กี่ ทำไม อย่างไร พร้อมทั้งคำตอบที่ใช้ตอบคำถามแต่ละชนิด

ข. การวิจัยที่เกี่ยวกับประโยคคำถามภาษาอังกฤษ

ชาร์ลส์ ซี ฟริส¹⁰ (Charles C. Fries) ได้ศึกษาไวยากรณ์อังกฤษตาม ทฤษฎีโครงสร้าง และได้แบ่งประโยคคำถามออกเป็น 2 ประเภท คือ คำถามที่ขึ้นต้นด้วย กริยาช่วย (Verbal Questions) เช่น Are you going ? กับคำถามที่ขึ้นต้นด้วย คำแสดงคำถาม (Pronomial Questions) เช่น Where is he ? นอกจากนี้ยัง ได้จัดกริยา may can will should must do be etc. เป็นคำที่แสดง ความหมายทางไวยากรณ์ (function words) กลุ่ม B. ส่วนคำแสดงคำถาม เช่น why where when etc. จัดเป็นกลุ่ม I.

แต่ พอล รอเบอร์ตส์¹¹ (Paul Roberts) ซึ่งศึกษาไวยากรณ์อังกฤษตาม ทฤษฎีการแปรรูปประโยค (Transformation Theory) ได้จัด can do have

⁹สายสวาท อินทิแสน, "ประโยคคำถามคำตอบที่ใช้พูดกันในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), บทที่ 2, 3.

¹⁰Charles C. Fries, The Structure of English (New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1952), Chapter 3, 4.

¹¹Paul Roberts, Understanding English (New York: Harper & Row Publishers, 1958), pp. 171-182, 272-277.

may will etc. เป็น Modal Auxiliaries หรือ Modal¹² เพราะเมื่อกริยาเหล่านี้ปรากฏหน้ากริยาแท้แล้ว กริยาแท้จะเป็น simple form เสมอ ส่วน who whom whose what etc. เรียกว่า Question words

ค. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบและปัญหา

รอเบิร์ต ลาโด¹³ (Robert Lado) ได้เสนอแนะให้มีการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างไวยากรณ์ระหว่าง 2 ภาษา โดยใช้การพิจารณา form, meaning และ distribution ในเรื่อง form ก็ควรพิจารณาหน่วยย่อย ๆ ที่มีความสำคัญทางไวยากรณ์ เช่น word order, inflection, correlation of forms, function word, intonation, stress และ pause และควรวิเคราะห์ปัญหาทั้งในด้าน recognition และ production

พงษ์ศรี เลกะวัตนะ และคณะ¹⁴ (Pongsri Lekawatana and others) ได้เปรียบเทียบภาษาอังกฤษกับภาษาไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบไวยากรณ์ของประโยคคำถาม โดยพิจารณาลักษณะที่แสดงคำถามในภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับภาษาไทยที่มีความหมายใกล้เคียงที่สุด ได้จัดกลุ่มประโยคคำถามที่ใช้ ไหม หรือ หรือ เปรียบเทียบกับประโยคคำถามภาษาอังกฤษชนิดที่มีกริยาช่วยนำประโยค ประโยคคำถามที่ใช้ ใช่ไหม เปรียบเทียบกับ tag questions พร้อมทั้งสรุปข้อคิดของนักเรียนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษไว้ด้วย

¹² ในหนังสือไวยากรณ์อังกฤษทั่วไป ใช้เรียกเป็น Auxiliaries เพราะพิจารณาในแง่ที่เป็นกริยาช่วยซึ่งอาจปรากฏกับกริยาแท้ได้.

¹³ Robert Lado, Linguistics Across Culture (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1957), Chapter 3.

¹⁴ Pongsri Lekawatana and others, Contrastive Study of English and Thai University of Michigan 1968-69 (mimographed at the English Language Center, Bangkok), pp. 51-54.

ส่วนเฉลา ไชยรัตน์¹⁵ (Chalao Chaiyaratana) ได้เปรียบเทียบภาษาอังกฤษกับภาษาไทยตามทฤษฎีการแปรรูปประโยค (Transformation Theory) โดยจัดคำถามที่ใช่ หรือ ไหม หรือเปล่า เปรียบเทียบกับคำถามประเภท yes-no questions¹⁶ ส่วนคำถามที่ใช่ จริงไหม ถูกไหม ใช่ไหม เปรียบเทียบกับคำถามแบบ tag questions คำถามที่ใช่ เมื่อไร ทำไม อย่างไร ที่ไหน เปรียบเทียบกับคำถามที่ใช่ when why how และ where และคำถามที่ใช่ ใคร อะไร ไหน เปรียบเทียบกับคำถามที่ใช่ who what และ which ทำให้เห็นข้อแตกต่างของทั้งสองภาษาดะเอียดยิ่งขึ้น แต่มีกฎเกณฑ์และสัญลักษณ์ซับซ้อนมาก

ในเรื่องทำนองประโยค พรรณี รุทรวณิช¹⁷ (Panninee Rudaravanija) ได้ศึกษาถึงลักษณะต่าง ๆ ในภาษาไทยที่เปรียบเทียบได้กับทำนองประโยคแบบพื้นฐาน (basic intonation patterns) ของภาษาอังกฤษ และได้อธิบายในคำานที่เกี่ยวกับทำนองเสียงของประโยคคำถามชนิดต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยแยกเป็น yes-no questions, wh - questions, or-questions และ confirmation questions เป็นต้น

¹⁵Chalao Chaiyaratana, "A Comparative Study of English and Thai Syntax" (Unpublished Ph.D. Dissertation, Indiana University, Bloomington, 1961), pp. 2, 6, 7, 20, 21, 27, 31 and chapter 4.

¹⁶ก็คือคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยาช่วยนั่นเอง.

¹⁷Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English" (Unpublished Ed. D. project report, Teachers College, Columbia University, New York, 1965), pp. 143-159.

นอกจากนี้ แจ็ค อาร์ ริชาร์ดส์¹⁸ (Jack R. Richards) ได้ศึกษาถึงข้อผิดพลาดของนักเรียนจากชาติต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เช่น พม่า จีน ไทย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส อินเดีย ฟิลิปปินส์ ฯลฯ ได้สรุปลักษณะที่นักเรียนผิดพลาดออกเป็น 4 ข้อ คือ Over-generalization, Ignorance of rule restriction, Incomplete application of rules และ False concepts hypothesis

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของภาษา ได้แก่ การเรียงลำดับคำ (word order) การสอดคล้องกันของประธานกับกริยาโดยพิจารณาการเติมวิภक्तिปัจจัยที่กริยา (inflections) เสียงทอดท้ายประโยค (terminal contour) เครื่องหมาย (punctuation) และข้อสังเกตอื่น ๆ ของประโยค คำถามแต่ละชนิดที่เกี่ยวข้องในเรื่องประโยคคำถามเท่านั้น

2. ประโยคที่นำมาเปรียบเทียบ จะกล่าวถึงเฉพาะประโยคคำถามแบบบอกเล่าเท่านั้น ไม่รวมถึงคำถามแบบปฏิเสธ ยกเว้นประโยคคำถามต่อสร้อย (tag-questions) ซึ่งจำเป็นต้องกล่าวถึงลักษณะปฏิเสธไว้ด้วย เพราะลักษณะประโยคปฏิเสธจะบังคับลักษณะของรูปคำถามในส่วนหลังด้วย

¹⁸Jack R. Richards, "A Non - Contrastive Approach to Error Analysis," English Language Learning, Vol. XXV, Number 3 (June, 1971), pp. 204-219.

3. ประโยคที่นำมาเปรียบเทียบใช้ประโยคพื้นฐาน¹⁹ (Basic Patterns) โดยเลือกเอาประโยคที่แสดงกริยากรรม สกรรม และทวิกรรม²⁰ เป็นหลัก เพราะในภาษาไทยกริยาทั้ง 3 ชนิดนี้จะแสดงให้เห็นความแตกต่างทางไวยากรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีคำแสดงคำถามในประโยคด้วย ตัวอย่างประโยคที่มีกริยาทั้ง 3 ชนิด ได้แก่

- a. Babies cry. (กริยากรรม)
- b. George shoots lions. (กริยาสกรรม)
- c. Albert gave Alice a tomato. (กริยาทวิกรรม)

¹⁹Paul Roberts ได้กำหนดแบบประโยคพื้นฐานในภาษาอังกฤษไว้ 7 แบบ คือ

1. N → V เช่น Babies cry.
2. N → V adj. เช่น Children are noisy.
3. N → V N เช่น George shoots lions.
4. N → LV N เช่น Lions are animals.
5. N → V N N เช่น Albert gave Alice a tomato.
6. N → OV N N เช่น Albert called Alice a tomato.
7. There V → N adv. เช่น There were some men there.

(LV คือ Linking Verb เช่น grow, taste, sound etc.)

(OV คือ Object Complement Verb เช่น elect, make, call etc.)

Paul Roberts, Teacher's Guide to Patterns of English

(New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1956), pp. 297-300.

²⁰ความหมายของกริยาทั้ง 3 ชนิดในเรื่องสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้ หน้า 15.

ส่วนประโยคพื้นฐานที่มีรูปกริยาอื่น ๆ จะยกเป็นตัวอย่างเมื่อกล่าวถึงประโยคคำถามที่ใช้กริยานั้น ๆ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างสำคัญกับกริยานั้น ๆ เช่น

d. Children are noisy. (กริยา be)

e. Lions are animals. (กริยา be)

f. There were some men there. (กริยา be)

บางครั้งอาจคลุมถึงประโยคกรรมวาจกด้วย ในกรณีที่เป็น เช่น เมื่อกล่าวถึงประโยคคำถามที่ใช้กริยา be

4. การศึกษารั้งนี้จะไม่รวมถึงประโยคคำถามย่อย ๆ เช่น ประโยคคำถามแบบคำเดียว หรือประโยคคำถามที่เป็น response เช่น

A : You got the first prize.

B : I got what ?

ประโยคที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

การวิจัยครั้งนี้จะมีผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลือกตำราเรียนที่เหมาะสม
2. การออกข้อสอบ การตรวจข้อดีของนักเรียน เพราะได้เน้นเฉพาะสิ่งที่เป็น

ปัญหา

3. การแต่งแบบเรียน การสร้างแบบฝึกหัดเสริมบทเรียน
 4. การสอน
 5. เป็นการเพิ่มผลงานด้านวิเคราะห์เปรียบเทียบ
 6. เป็นแนวทางให้ผู้นสนใจวิเคราะห์เรื่องอื่น ๆ โดยวิธีเดียวกัน
- ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จะให้ประโยชน์แก่

1. ครูสอนภาษาไทยแก่นักเรียนไทยและนักเรียนต่างประเทศ
2. ครูสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทย
3. นักเรียนที่เรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4. ชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย
5. ผู้แต่งตำราสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
6. ผู้ที่จะศึกษาวิจัยต่อไป

การดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

ขั้นที่ 1 สํารวจหนังสือหลักภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์ และผลงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งที่เป็นของคนไทยและชาวต่างประเทศ

ขั้นที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับภาษาอังกฤษส่วนมากได้จากบทเรียน หรือแบบเรียนภาษาอังกฤษและได้จากการสนทนากับเจ้าของภาษาบ้าง ส่วนภาษาไทยได้จากวิทยานิพนธ์²¹ และจากผู้วิจัยเอง

ขั้นที่ 3 แบ่งประโยคคำถามภาษาอังกฤษและภาษาไทยออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยยึดชนิดของประโยคภาษาอังกฤษเป็นหลัก แล้วเปรียบเทียบประโยคคำถามของทั้งสองภาษา โดยการวิเคราะห์ลักษณะประโยคแต่ละชนิดที่แบ่งไว้ ซึ่งมีดังนี้

1. คำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ (Yes-no questions) แบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ดังนี้

- 1.1 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา do
- 1.2 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา be
- 1.3 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา have
- 1.4 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา will
- 1.5 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา can
- 1.6 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา may
- 1.7 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยา must
- 1.8 ประโยคคำถามที่แสดงการขอร้องอย่างสุภาพ

²¹ รายชื่อวิทยานิพนธ์สำรวจได้จากบรรณานุกรม.

2. ประโยคคำถามต่อสร้อย (Tag-questions)

3. ประโยคคำถามที่ใช้คำแสดงคำถาม (wh-questions) แบ่งออกเป็น ชนิดย่อย ๆ ได้ดังนี้

- 3.1 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when
 - 3.2 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย where
 - 3.3 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย why
 - 3.4 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย how
 - 3.5 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย what
 - 3.6 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย who
 - 3.7 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย which
 - 3.8 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย whose
 - 3.9 ประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย how much, how many.
4. ประโยคคำถามแบบให้เลือกรตอบ (Or-questions)

การจัดประโยคภาษาไทยเปรียบเทียบกับประโยคภาษาอังกฤษแต่ละชนิด เหล่านี้ดำเนินการที่ Chalao Chaiyaratana²² ได้แบ่งไว้ ส่วนวิธีการวิเคราะห์ คำเนื้ตามวิธีการของ Robert Lado²³ กล่าวคือ พิจารณาลักษณะประโยคในด้านการ เรียงลำดับคำ (word order) การสอดคล้องกันของประธานกับกริยาโดยพิจารณาการ เติมวิภक्तिปัจจัยที่กริยา (inflection) เสียงทอดท้ายประโยค (terminal contours) เครื่องหมาย (punctuations) และข้อสังเกตอื่น ๆ ของประโยคคำถามแต่ละชนิด

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์สิ่งที่น่าจะเป็นปัญหาหรือลักษณะที่นักเรียนไทยน่าจะนึกเมื่อใช้ ประโยคคำถามภาษาอังกฤษชนิดนั้น ๆ

²²Chalao Chaiyaratana, op. cit., pp. 109-114, 178, 186-198, 217-225.

²³Robert Lado, op. cit., Chapter 4.

ขั้นที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ศัพท์และสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้

1. คำที่เกี่ยวข้องกับเสียงทอดท้ายประโยค (Terminal contour)

เสียงทอดท้ายประโยคในภาษาไทยและภาษาอังกฤษมี 3 ลักษณะ คือ เสียงตก (falling) เสียงขึ้น (rising) และเสียงคงระดับ (sustained) แต่ในภาษาอังกฤษมีการยกระดับเสียงขึ้นสูงหรือลดเสียงลงต่ำที่คำที่ลงเสียงหนักในประโยค (stressed word) ก่อนที่จะมีเสียงทอดท้ายประโยค เช่น

Is he coming ? (เสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงขึ้น)

How are you ? (เสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงตก)

ส่วนในภาษาไทยระดับเสียงจะเปลี่ยนไปตามเสียงวรรณยุกต์ที่กำกับแต่ละพยางค์ตลอดประโยค จึงไม่มีการยกระดับเสียงขึ้นสูงหรือลดเสียงลงต่ำมากเท่ากับภาษาอังกฤษ²⁴ เช่น

เข้าพบ แคง ใหม่ (เสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงขึ้น)

คุณมี เงิน เท่า ไร (เสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงตก)

อย่างไรก็ตาม ข้อแตกต่างเกี่ยวกับการยกระดับเสียงหรือลดเสียงลงต่ำที่คำลงเสียงหนักในประโยคไม่ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญในการสื่อความหมาย จึงไม่กล่าวถึงในที่นี้ แต่จะพิจารณาเฉพาะเสียงทอดท้ายประโยคของภาษาอังกฤษและภาษาไทยซึ่งอาจทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปถ้าใช้เสียงทอดท้ายประโยคไม่ถูกต้อง ศัพท์ที่จะใช้สำหรับอธิบายลักษณะเสียงทอดท้ายประโยคทั้ง 3 ลักษณะที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้กำหนดดังนี้

1.1 เสียงทอดท้ายประโยคแบบเสียงขึ้น (rising) เช่น

Can you help me ?

คุณจะ ช่วย ฉัน หนอย ได้ ไหม

²⁴Panninee Rudaravanija, op. cit., pp. 140-141.

1.2 เสียงทอดท้ายประโยคแบบเสียงตก (falling) เช่น

Who are you ?

คุณเป็นใคร

1.3 เสียงทอดท้ายประโยคแบบเสียงคงระดับ (sustained) เช่น

If he goes → (I'll go too.)

ถ้าเขาไป ... (ฉันจะไปด้วย)

2. เครื่องหมายต่าง ๆ

2.1 + หมายความว่า ส่วนนั้นจะต้องปรากฏ ถ้าไม่มีจะทำให้ผิดไวยากรณ์

2.2 ± หรือ () หมายความว่า ส่วนนั้นอาจปรากฏหรือไม่ก็ได้

2.3 * อยู่ท้ายประโยค หมายความว่า ประโยคนั้นอาจใช้ได้ในการพูด
อย่างไม่เป็นทางการ แต่ไม่ใช้ในภาษาเขียน

* อยู่ต้นประโยค หมายความว่า ประโยคนั้นผิดไวยากรณ์ทั้งด้าน
ภาษาพูดและภาษาเขียน

2.4 / หมายความว่า ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง มีความหมายเหมือน หรือ

3. สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบต่าง ๆ ในประโยค

เพื่อทำให้การเปรียบเทียบเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นระบบเดียวกัน จึงใช้
สัญลักษณ์แทนส่วนประกอบต่าง ๆ ในประโยคทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเลือกใช้
สัญลักษณ์ที่แสดงถึงหน้าที่ของคำเหล่านั้นที่ซ้ำกันทั่ว ๆ ไป การพิจารณาส่วนประกอบของ
ประโยคในภาษาอังกฤษใช้หลักของ Paul Roberts²⁵ สำหรับในภาษาไทยพิจารณาคำ
หลักของพระยาอุปกิตศิลปสาร²⁶ ส่วนสัญลักษณ์ที่ใช้นั้นถ้าส่วนใดที่ตรงกับที่ภาษาอังกฤษมีอยู่
แล้วก็ใช้เหมือนภาษาอังกฤษ ส่วนที่ต่างไปจากภาษาอังกฤษใช้สัญลักษณ์ตามแบบของ -

²⁵Paul Roberts, op. cit., pp. 176-411.

²⁶พระยาอุปกิตศิลปสาร, เรื่องเกม, หน้า 48-147.

Vichin Panupong²⁷ สัญลักษณ์เกี่ยวกับส่วนประกอบในประโยคมีดังนี้

3.1 นามและสรรพนาม

Subj.	= Subject หมายถึง นามหรือสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค
Obj.	= Object หมายถึง นามหรือสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค
DO.	= Direct Object หมายถึง นามหรือสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมตรงในประโยคที่มีกริยาที่ต้องการกรรม 2 ตัว
IO.	= Indirect Object หมายถึง นามหรือสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมรองในประโยคที่มีกริยาที่ต้องการกรรม 2 ตัว
N.	= Noun หมายถึง คำนามคำเดี่ยวที่ปรากฏนอกเหนือจากตำแหน่งประธานหรือกรรมของประโยค เช่น นามที่ตามหลังบุพบท
Subj. Comp.	= Subject Complement หมายถึง นามที่ตามหลังกริยา <u>be</u> ซึ่งหมายถึงตัวเดียวกับประธาน มีเฉพาะภาษาอังกฤษ
Cl.	= Classifier หมายถึง คำที่เป็นลักษณะนาม มีเฉพาะในภาษาไทย
Pos, Pro.	= Possessive Pronoun หมายถึง สรรพนามที่แสดงเป็นเจ้าของ เช่น <u>yours</u> , <u>hers</u> .

²⁷Vichin Panupong, loc. cit.

- Pro. = Pronoun หมายถึงสรรพนามที่ใช้ในประโยค
ส่วนหลังของประโยคคอสร้อย
- T - word = Time - word หมายถึงคำบอกเวลา ซึ่งเป็น
คำนามชนิดหนึ่ง มีใช้เฉพาะในภาษาไทย เช่น
ชั่วโมง ทุ่ม นาฬิกา

3.2 กริยา

- Aux. = Auxiliary หมายถึงกริยาช่วยในภาษา
อังกฤษ เช่น do can have will may
must ส่วนในภาษาไทยจะเรียกว่าคำช่วยกริยา
และใช้คำนั้น ๆ ในโครงสร้างของประโยค
โดยตรง โดยไม่ใช้สัญลักษณ์แทน เช่น
Subj + V_i + ได้ = เขารวยน้ำได้
- V_i = Intransitive Verb หมายถึงกริยา
อาการ หรือกริยาช่วยกับกริยาอาการที่อยู่ติดกัน
ในภาษาอังกฤษ หรือคำช่วยกริยากับกริยาอาการ
ในภาษาไทย
- V_{adj.} = Adjectival Verb เป็นกริยาอาการชนิดหนึ่ง
ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ก็ได้ เช่น สวย สูง
- V_t = Transitive Verb หมายถึงกริยากรรม
หรือกริยาช่วยกับกริยากรรมที่อยู่ติดกัน ในภาษา
อังกฤษ หรือคำช่วยกริยากับกริยากรรมในภาษา
ไทย
- V_{tt} = Double Transitive Verb หมายถึงกริยา
กรรมประเภทที่ต้องการกรรม 2 ตัว ในที่นี้
เรียกว่ากริยาทวิกรรม ซึ่งรวมถึงกริยาช่วยและ
กริยาทวิกรรมในภาษาอังกฤษ หรือคำช่วยกริยา
กับกริยาทวิกรรมในภาษาไทย

004707

+ing = หมายถึง กริยาที่เติม ing ท้ายคำ มีเฉพาะ
ภาษาอังกฤษ

3.3 คำอื่น ๆ

Adv. = Adverb หมายถึง คำกริยาวิเศษณ์ หรือคำที่
ประกอบกริยา คุณศัพท์ และกริยาวิเศษณ์ด้วยกัน

Adj. = Adjective หมายถึง คำคุณศัพท์ในภาษา
อังกฤษ ส่วนในภาษาไทยหมายถึงคำวิเศษณ์
ใช้ประกอบนามหรือสรรพนาม

Prep. = Preposition หมายถึง คำที่ประกอบหน้านาม
หรือสรรพนามเพื่อบอกสถานที่ บอกเวลา และ
บอกความเป็นเจ้าของ บอกลักษณะ เป็นต้น

Q. Par. = Question Particles หมายถึง คำลงท้าย
แสดงคำถาม มีเฉพาะในภาษาไทย เช่น หรือ
ไหม

wh-question = Questions with question-words
หมายถึง ประโยคคำถามที่ใช้คำแสดงคำถาม
ทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย สัญลักษณ์
จะใช้ในกรณีที่ไม่ต้องการแยกส่วนประกอบของ
ประโยคออกเป็นส่วนย่อย ๆ เช่น เมื่อกล่าวถึง
ประโยคคำถามที่ใช้คำแสดงคำถามที่อยู่ในประโยค
คำถามแบบที่ให้เลือกตอบ (or-question)

สัญลักษณ์เหล่านี้ส่วนใหญ่จะใช้แสดงส่วนประกอบต่าง ๆ ของประโยคคำถามที่ยก
มาเป็นตัวอย่าง ส่วนในการอธิบายลักษณะประโยคจะใช้ชื่อส่วนประกอบนั้น ๆ แทน